

Česká basketbalová federace – oblast střední Čechy

Středočeská asociace basketbalových rozhodčích

Zátopkova 100/2, 160 17, Praha 6

www.stc.cbf.cz

IČO: 011 77 702 • GE Money Bank, číslo účtu: **203283223/0600**

Pokyny pro rozhodčí StČABR

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

VV StČABR vydává tyto pokyny, které jsou upřesněním Pravidel basketbalu, Výkladu Pravidel basketballu, Soutěžního řádu basketbalu a Rozpisu soutěží řízených STK ČBF – střední Čechy.

Jedná se o stručný návod, jak zvládnout bez problémů utkání. Tyto pokyny jsou shrnutím všech předchozích vydaných pokynů a jsou závazné pro všechny rozhodčí StČABR, a to od **20. 9. 2021**.

(aktualizováno k 5. 9. 2022)

1) Postup před utkáním:

a) Teplota v tělocvičně:

- Podle Soutěžního řádu basketbalu (čl. 33, bod 1) musí být v tělocvičně (hrací ploše) teplota minimálně 18° C.
- Podle SRB je povinností pořadatele mít teploměr, ne vždy tomu však tak je. Doporučuji vozit s sebou teploměr.
- Teplota se měří ve středovém kruhu ve výšce 1,5 m (možno zavěsit na věšák). Nikdy nedávat k topení!

b) Postup při měření teploty:

- Pokud je teplota nad 18° C, není problém a utkání se odehraje.
- Pokud je teplota mezi 15° C a 18° C, utkání se odehraje a do zápisu se uvede: „**Na začátku utkání byla teplota ve středovém kruhu XX° C.**“
- Pokud je teplota pod 15° C, utkání se neodehraje a do zápisu se uvede: „**Utkání se neodehrálo z důvodu porušení SRB čl. 33 bodu 1 - nízká teplota XX° C ve středovém kruhu před začátkem utkání.**“ Do zápisu nic jiného nepíšete, o výsledku utkání rozhodne STK.
- Pokud je tedy teplota pod 15° C, utkání se nehraje! Nenechte se přesvědčit k tomu, že se trenéři dohodli a utkání se odehraje!!! Hrozí nejenom zranění hráčů, ale i Vás samotných.

c) Kontrola vybavení tělocvičny:

- Po příchodu na hřiště jsou rozhodčí povinni zkontrolovat funkčnost zařízení, zejména měření hodin hry, hodin hodů na koš. Dále zkontrolují ukazatel pro alternativní držení míče („šipku“), ukazatele chyb družstva a ukazatele chyb hráče, toto vše musí být umístěno u stolku zapisovatele.
- Pokud rozhodčí zjistí nedostatky u výše uvedeného bodu (není přítomno nebo nefunkční), poznamenají tuto skutečnost do zápisu. STK StČ ČBF zajistí nápravu těchto nedostatků.

d) Kolega se nedostaví:

- Tento problém řeší SRB čl. 34 bod 3.
- Vždy se čerpá čekací doba 15 minut. Opět se nenechte přesvědčit, že čekat nemusíte, vždy počkejte!
- Pokud se kolega dostaví, odřídíte utkání spolu.
- Pokud se kolega ani po čekací době nedostaví, můžete se rozhodnout, jestli budete řídit utkání sami nebo si k utkání vezmete jiného kolegu. Do zápisu uvedete:
  - Pokud se rozhodnete utkání řídit sami: „**Kolega XY se k utkání ani po čekací době nedostavil, utkání jsem odřídil sám.**“
  - Pokud si vyberete jiného kolegu: „**Kolega XY se k utkání ani po čekací době nedostavil, utkání jsem řídil s kolegou ZZ.**“
- „Náhradní“ kolega musí být proškolený rozhodčí! V žádném případě to nesmí být trenér, asistent nebo někdo jiný, kdo není rozhodčí! Pokud si nejste jisti, jestli případný náhradník je nebo není rozhodčí, pokuste se toto ověřit telefonicky u někoho z VV StČABR, nebo odřídte utkání raději sami.

e) Trenér – licence:

- Každé družstvo musí být vedeno kvalifikovaným **hlavním trenérem** s platnou trenérskou licenci a starším 18 let. Tato povinnost je podle Rozpisu soutěží.
- Pokud se **hlavní trenér**, který je uvedený na soupisce družstva, k utkání nedostaví, může družstvo vést jiný trenér nebo asistent s platnou trenérskou licenci. Do zápisu napíšete: **„Trenér XY družstva ZZ se k utkání nedostavil, družstvo vedl MM s trenérskou licenci „V“.“**
- Pokud se **hlavní trenér**, který je uvedený na soupisce družstva, k utkání nedostaví a není ani žádný jiný kvalifikovaný trenér, může družstvo vést jakákoliv zletilá osoba. Do zápisu napíšete: **„Trenér XY družstva ZZ se k utkání nedostavil, družstvo vedl MM, který nepředložil trenérskou licenci.“**
- Pokud **hlavní trenér** musí podle Pravidel basketbalu opustit lavičku (TCH, DCH), musí na lavičce zůstat osoba starší 18 let. Pokud tomu tak není, utkání se ukončí (zejména zápasy mládeže a žactva). Do zápisu pak uvedete: **„Trenér XY družstva ZZ musel opustit lavičku pro ... . Na lavičce družstva nebyla jiná zletilá osoba, utkání bylo ukončeno.“** Nepíšete nic jiného, o výsledku utkání rozhodne STK Stč ČBF.
- **Trenér, který je podepsán na zápise (podle jednoho z výše uvedených článků) musí být na utkání fyzicky přítomen na začátku a v průběhu celého utkání!!!**
- **Hrající trenér musí být kapitán s označením „C“ u hráče a v poli trenéra „CAP“.**

f) Kontrola soupisek:

- Soupiska musí být vždy předložena vytištěná, není akceptovatelná elektronická verze (např. na tabletu, mobilu, atd.). **Kontrola probíhá vždy před utkáním!!! Postup je podle SŘB čl. 15 a 16.**
- Rozhodčí zodpovídá za vypsání vygenerovaného **klíče k soupisce** na zápise. Toto číslo bude vypsáno pod názvem družstva (podle obrázku):

Zápis o utkání
ČESKÁ BASKET FEDERATION

DRUŽSTVO A: BK TJ SPALTAK UH. BROD

SOUTĚŽ: OP	KATEGORIE: U16	MÍSTO: 5
SKUPINA: východ	ČÍSLO UTKÁNÍ: 84	DATUM: .....
DRUŽSTVO A: BK TJ SPALTAK UH. BROD	HLAVNÍ POŘADÍ:	HODINA: .....
ODDECHOVÝ C: 4	CHYBY DRUŽSTVA:	OBDOBÍ: .....

- Pokud je soupiska vícestránková, **kód soupisky je uveden v zápatí každé stránky**. Je nutné vždy zkontrolovat, jestli stránky k sobě pasují.
- Soupiska nemusí být vytištěna barevně. Pokud není čitelná, zejména nejsou rozeznatelné fotografie, **uvede rozhodčí tuto skutečnost do zápisu**.
- Soupiska musí být vždy podepsána a orazítkována razítkem klubem. Razítko a podpis STK je vždy vložen.
- **Rozhodčí je povinen zkontrolovat na soupisce platnost licencí, a to jak hráčských, tak i trenérských. Pokud je neplatná licence hráče, tak ten nesmí k utkání nastoupit a je v zápise vyškrtnut. Pokud je neplatná trenérská licence, poznamenaná tuto skutečnost rozhodčí do zápisu.**

Není-li předložena soupiska družstva:

- **Utkání se vždy odehraje!!!**
- Rozhodčí musí prokazatelně seznámit **hlavního trenéra** soupeře s tím, že družstvo nepředložilo soupisku. Na zadní stranu zápisu uvedou: **„Trenér družstva XX byl seznámen s tím, že družstvo YY nepředložilo soupisku ke kontrole a požádal/nepožádal o identifikaci hráčů soupeře.“** Tento zápis informovaný trenér podepíše, **vše před začátkem utkání!!!**
- Pokud **hlavní trenér** soupeře nepožaduje identifikaci protihráčů, uvedete na zadní stranu zápisu (originál) toto prohlášení: **„Prohlašuji, že všichni uvedení hráči na zápise jsou členy družstva, mají platnou licenci hráče, jsou uvedeni na soupisce, nejsou v trestu a není proti nim vedeno disciplinární řízení.“** Toto prohlášení podepisuje pouze hlavní trenér.

- Pokud **hlavní trenér** soupeře požaduje identifikaci, necháte si předložit doklad s fotografií, a to buď občanský průkaz, nebo pas, nebo řidičský průkaz, nebo služební průkaz, nebo jiný úřední doklad s fotografií a datem narození. Žádný jiný doklad není přípustný!
- Při identifikaci hráčů napíšete na zadní stranu zápisu (originál) prohlášení kapitána: **„Prohlašujeme, že všichni uvedení hráči na zápise jsou členy družstva, mají platnou licenci hráče, jsou uvedeni na soupisce, nejsou v trestu a není proti nim vedeno disciplinární řízení.“** Pod toto prohlášení vypíšete příjmení a jména hráčů spolu s rodným číslem nebo datem narození. Toto prohlášení a tento seznam hráčů podepíše pouze hlavní trenér.
- **TOTO PROHLÁŠENÍ A SEZNAM MUSÍ BÝT NAPSÁNO A PODEPSÁNO PŘED ZAČÁTKEM UTKÁNÍ**, platí i v případě, že by utkání začalo později!!!
- U žactva je nutné napsat obě prohlášení. Nemusí se předkládat doklad s fotografií. Utkání se odehraje a o výsledku utkání rozhodne STK Stč ČBF.
- Pokud někdo v případě identifikace nepředloží potřebný doklad, k utkání nenastoupí.
- V případě, že po identifikaci hráčů není dostatečný počet hráčů (5) na začátku utkání, utkání se neodehraje.
- Po skončení utkání v obou případech napíšete do zápisu: **„Družstvo ZZ nepředložilo soupisku.“**

g) **Zápis:**

- Zápis musí být vyplněný 20 minut před stanoveným začátkem utkání (vč. hlavičky).
- Na zápise musí být uvedeno příjmení i jméno hráče (stačí alespoň počáteční písmeno u jména).
- U hráčů musí být uvedeno případné označení „P“, „H“, „HM“, „C“.
- **Pokud je kapitán zároveň ve funkci hrajícího hlavního trenéra, tak se v kolonce trenér za jméno trenéra napíše „CAP“.**
- Doporučuje se 12 minut před začátkem utkání oslovení **hlavních trenérů** k podpisu zápisu a označení základní pětky. Podepsaný **hlavní trenér** musí být vždy přítomen během celého utkání (vyjma vyloučení trenéra).
- Před začátkem utkání musí být sepsána a podepsána případná prohlášení a další informace související s utkáním.
- Zapisovatel proškrtně volná pole v seznamu hráčů, a pokud není uveden asistent trenéra. Toto provede před úvodním rozskokem, druhý rozhodčí u stolku zkontroluje.
- **Nechat si představit hlavního pořadatele, který musí být fyzicky přítomen po celou dobu utkání!!!**

2) **Postup na konci utkání:**

a) **Po zaznění signálu konce utkání (pokud nenásleduje prodloužení):**

- Po zaznění signálu konce utkání (klakson) se již nedají udělit žádné chyby (osobní, technické, diskvalifikující).
- Pokud by nastala taková situace (např. slovní útoky u stolku, vzájemné napadání hráčů), napíšete situaci do zápisu (příklad: *„Po skončení utkání před podepsáním zápisu trenér slovně napadal rozhodčí.“*) a první pracovní den po utkání napíšete zprávu pro STK Stč ČBF.
- **Zapsat do zápornky na začátku kolonky Podpis kapitána v případě protestu čas konce utkání (např. 18:35).**

b) **Před podepsáním zápisu prvním rozhodčím:**

- Proškrtnout všechna volná pole (skóre, osobní chyby, time outy). Musí být vyplněny výsledky jednotlivých období, konečný výsledek a název vítězného družstva.
- Druhý rozhodčí se podepíše do kolonky v zápise, v případě potřeby také podepisuje doplňující text (např. při udělení TCH, DCH, popisu nedostatků vybavení tělocvičny apod.).
- **V případě, že je něco napsáno na druhé straně zápisu, je nutné napsat na první stranu zápisu „viz druhá strana“ nebo značka „./.“**

c) **Při udělení TCH:**

- Do zápisu je potřeba popsat, za co byla TCH udělena. Např.: **„TCH 5. min. II. období hráč č. 10 – příjmení (družstvo) za nesportovní chování (popis toho, za co byla TCH udělena, např. zakopnutí míče, komentář výroku rozhodčího, atd.)“**
- Při udělení DCH - je potřeba určit, jestli je trest vyloučení do konce utkání dostatečný nebo nedostatečný:
  - **Trest dostatečný: „DCH 6. min. IV. období hráč č. 5 – příjmení (družstvo) za nesportovní chování (např. nepřiměřený faul, opakovaný komentář výroku rozhodčího, atd.) – trest vyloučení do konce utkání je dostatečný.“**

- **Trest nedostatečný: „DCH 5. min. III. období hráč č. 8 – příjmení (družstvo) za ... (následuje popis události, např. urážka rozhodčího, hrubý faul v přerušené hře, atd.) – trest vyloučení do konce utkání je nedostatečný, žádám o zahájení disciplinárního řízení.“**
- V případě žádosti o zahájení DŘ je třeba zaslat vyjádření obou rozhodčích klubům (jejich organizačním pracovníkům), předsedovi disciplinární komise (p. Josef Matějček), druhému kolegovi a také se doporučuje sekretáři StčABR. Vyjádření je potřeba zaslat nejpozději nejbližší pracovní den po odehrání utkání.
- d) Podání protestu:**
  - Družstvo má právo podat protest. Nechte podepsat kapitána (pokud mu není 18 let, tak také trenéra družstva) zápis v příslušné kolonce. Do zápisu uveďte: **„Družstvo ZZ podá protest proti výsledku utkání.“** nebo **„Klub podá stížnost na rozhodčí.“** Nic víc do zápisu nepište, ani nedovolte nikoho do zápisu psát. K protestu se vyjadřujete až v momentě, kdy jste vyzváni STK Stč ČBF.
- e) Opravy v zápise**
  - Pokud jsou v zápise prováděny opravy skóre, počet chyb, počet oddychových časů, musí tuto **opravu parafovat první rozhodčí.**
- f) Po podepsání zápisu první rozhodčím:**
  - Do podepsaného zápisu prvním rozhodčím se nedá již nic dopisovat (pokud na utkání není komisař).
  - Pokud byste zjistili chybu nebo by bylo potřeba do zápisu doplnit, co tam není (např. nepopsaná TCH), napište mail STK Stč ČBF. Je to lepší, než něco dopisovat.
- g) Vyplňování zápisu:**
  - **První a třetí období se píše červenou barvou, ostatní období (včetně prodloužení) se píše modrou, případně černou barvou.**
  - **V případě, že je hráč (pro 2x nespportovní chyby nebo 2x TCH nebo 1x TCH a 1x nespportovní chyba) diskvalifikován do konce zápasu, bude do jeho řádku za poslední chybu zapsáno „GD“. Ostatní políčka se proškrtnou.**
  - **V případě, že je hlavní trenér nebo asistent (pro 2 nebo 3 TCH) diskvalifikován do konce utkání, bude „GD“ zapsáno do jeho řádku před kolonky pro zápis chyb. Ostatní políčka se proškrtnou.**
  - U všech chyb se do zápisu uvádí jako hlavní minuta udělení chyby.
  - Horní index u minuty chyby se uvádí u TCH hráče jako „T“, u trenéra „C“, u lavičky „B“. Nespportovní chyba „U“, DCH „D“.
  - Dolní index se uvádí v případě trestných hodů, a to pouze ve výši skutečně střílených TH, tzn. „1“ nebo „2“ nebo „3“. Pokud se TH nehází, nic se neuvádí.
  - V případě rušení stejných trestů (např. TCH pro oba trenéry) se uveden jako spodní index označení „c“.
  - Při vyloučení z důvodu šarvátky se uvádí do všech volných polí „F“ (viz Pravidla basketbalu, bod 8.3.11).
  - **Při vyloučení asistenta, náhradníka nebo osoby doprovázející družstvo, zapíše se „D“ k hráči/asistentovi bez indexu střelby. U trenéra se zapíše „B“ s indexem střelby „2“.**
- h) Účtování cestovného:**
  - V případech, kdy se rozhodčí rozhodne použít k cestě do místa utkání vlastního dopravního prostředku, přísluší mu náhrada 4,50 Kč za ujetý kilometr. Jsou-li k utkání delegováni rozhodčí ze stejného místa nebo míst ležících nácestně do místa konání utkání, jsou povinni použít společně vozidlo jednoho z nich. V takovém případě přísluší řidiči vozidla za tu část cesty, která je pro oba rozhodčí společná, náhrada ve výši 5 Kč/km. Za místa ležící nácestně se považují takové případy, kdy použití společného vozidla oběma rozhodčími je pro plátce výhodnější než náhrada za dvě auta. V případě použití vlastního vozidla v místě bydliště přísluší rozhodčímu vždy náhrada ve výši platného tarifu MHD.
  - **V případě, že je rozhodčí delegován k utkáním ve více jak jednom městě, kde je nutný mezi městy přejezd, nevrací se domů, ale pokračuje v cestě, musí počet ujetých kilometrů spravedlivě rozdělit.**
Např. bude-li pískat v Berouně a v Příbrami, tak vyjíždí-li z Kladna, bude si v Berouně účtovat ujeté kilometry z cesty Kladno – Beroun a ½ ujetých kilometrů z cesty Beroun – Příbram. V Příbrami poté bude účtovat ½ ujetých kilometrů z cesty Beroun – Příbram a ujeté kilometry z cesty Příbram – Kladno.

Stravné je třeba také rozdělit na dvě stejné ½ a každou vyúčtovat zvlášť.

- V případě sporu o vzdálenosti bydliště rozhodčího a místa konání utkání je rozhodující vzdálenost uváděná jako nejrychlejší v plánovači tras na www.mapy.cz.

Většina postupů z těchto pokynů se dá použít i při řízení soutěží ČBF. Mějte je vždy u sebe, pomohou Vám usnadnit práci.

V případě dalších dotazů nás neváhejte kontaktovat.

Jiří Veselý v.r.
Sekretář StčABR

Mgr. Lucie Peterková v.r.
Předsedkyně StčABR